

Makler

№3 Київ 2012

У НОМЕРІ:

Поздравляем участников и победителей конкурса «Лучший частный инвестор 2012»!

2 Новини

Трейдери початківці

4 Чи варто ставати трейдером біржі?

5 Не все так легко, как кажется

Розвиток молоді

7 CEO

8 История об одном брокере

9 Бездействие — испытание для трейдера

Ігри трейдерів

10 Карты, деньги, два ствола или попросту азарт

11 Фондовый холдем

Вітаємо Максименко Катерину, редактора журналу «Makler» з перемогою на конкурсі «Краще есе».

14 декабря 2012 года завершился Конкурс «Лучший частный инвестор 2012», организатором которого выступает «Украинская биржа».

В этом году в Конкурсе, который длился с **18 сентября** по **14 декабря 2012** года, приняли участие **711** трейдеров.

По итогам напряженной борьбы с соперниками и рынком победу одержал участник под ником **СРТ**. Торгуя только акциями, этот трейдер при снижающемся рынке смог показать доходность в **412,78%** или **21 654,34 грн.** в абсолютных цифрах (6 позиция по доходу). Этот же участник является лидером в номинации «**Лучший трейдер фондового рынка**». СРТ получает денежный приз в размере **50 000 грн.**

Второе место в абсолютном зачете и звание «**Лучшего**» среди трейдеров, работающих на срочном рынке, завоевал участник под ником **rh**. За три месяца этот участник увеличил свой конкурсный счет на **187,71%**, заработав более **10 тысяч гривен**. Приятным дополнением к этому заработку для него станет денежный приз в размере **30 000 грн.**

ROMEO как и **rh** предпочитал торговать на срочном рынке. Успешные операции с фьючерсом на Индекс **UX** позволили ему показать доходность в **119,3%** и занять третье место в Конкурсе. Денежный приз, который получает **ROMEO**, составляет **20 000 грн.**

В номинации «**Самый прибыльный трейдер 2012**» победил **KOZAK**. Его прибыль в денежном выражении превысила **78 тысяч гривен (78 825,19)** или **9,09%**. Де-

нежный приз за победу в данной номинации составляет **20 000 грн.**

robot_stels стал победителем в номинации «**Лучший трейдер-робот 2012**». Срезультатом **44,04%** **robot_stels** также занял десятую позицию в абсолютном зачете.

В «**ТОП-10**» конкурса также вошли: **DEMON40, CommissarE, ema81, White, GVV**. Каждый из этих участников получают денежный приз в размере **4 000 грн.**

В конкурсе брокеров в номинации «**Лучший брокер 2012**» в категории «**Качество**» разделили между собой ИГ «**Арт-Капитал**» и ИГ «**Сократ**». По **9** клиентов этих компаний вошли в **ТОП-50** рейтинга по доходности.

В номинации «**Лучший репортаж**», в рамках которого любой желающий мог посоревноваться в умении владеть словом и анализировать действия участников, победителем, по мнению Жюри, признан материал **Романа Петрова «Игры разума»** или «**Шорты нынче в моде**». За победу в номинации Роман получит денежный приз в размере **5000 грн.** Победителем, по мнению читателей, стало эссе **Устима Манько «Музыка» фондового рынка**. За это эссе проголосовало **748** человек. В категории «**Лучшее эссе**» победила **Катерина Максименко** с материалом «**Темный ліс або welcome to біржа**».

«Украинская биржа» поздравляет всех победителей и участников, благодарит компании, которые выступили спонсорами номинаций: ИГ «**Универ**», **Dragon Capital**, БД «**Открытие**».

Минув кінець світу

Паніка почала ширитися світом після того, як по телебаченню і в мережі з'явилася інформація, що саме 21 грудня 2012-го року закінчується календар племені Майя. Історики і просто набожні й довірливі люди розгледіли в цьому провіщення кінця світу.

Після таких невеселих прогнозів, люди в усьому світі розгорнули підготовку до апокаліпсису. Цікаво: але в кожній державі світу, це робили по-різному. Приміром, американці були певнені, що 21 грудня цього року, планету захоплять зомбі. Тож усіляко готували протистояти живим мерцям. Інтернет у Штатах ряснів пропозиціями придбати спеціальні набори для виживання в день наступу перевертнів. Попит на зброю серед американців злетів у рази. Особливо популярні гвинтівки з надписом, «допоможе під час повстання зомбі».

Інші «умільці» випустили серію відео-уроків, що нібито можуть підготувати людину до опору живим мерцям. У своїх роликах ці «вчителі» навіть розповідають, як забезпечити себе їжею на цей апокаліптичний період.

А ось жителі Чилі 21 грудня на роботу взагалі не збиралися. За результатами досліджень соціологів, частина працівників хотіли отримати зарплатню наперед і провести цей день з розмахом. Ну а в Аргентині наближення «судного дня» взагалі визнали на урядовому рівні. Влада країни порадила всім жителям ретельно підготуватися до кінця світу.

Росіяни, хоча і впали спочатку в істерію, але згодом, вирішили переживати «апокаліпсис» із комфортом, якщо не з пафосом. Нині в сусідній країні, зокрема у столиці та московському передмісті – бум на бункери.

Багатії скуповували спеціально обладнані сховища, для того, аби пересидіти там кінець світу.

А щодо старої доброї Європи, то жителі там чутками про кінець світу не дуже переймалися як і в Україні. На Туманному Альбіоні просто створили дві радіостанції, які цілодобово розповідають слухачам про те, як пережити апокаліпсис. А ось букмекери Вірменії заробляли на повну. Спритники почали приймати ставки на апокаліпсис. Обіцяли, якщо кінець світу таки настане, гравці зможуть збагатитися рівно у 555 разів.

Красін Ярослав Валерійович,
ДВНЗ «КНЭУ ім. В.Гетьмана»

Чи варто ставати трейдером біржі?

У вересні викладач запросив нас на конференцію на якій були лекції для студентів економічних спеціальностей на тему: «Українська біржа. Фондові ринки». Лекцію читав трейдер з Росії, який в даний момент викладає відповідну дисципліну, та займається пошуком нових молодих трейдерів. Головне питання, якого він торкнувся – чи потрібно йти працювати на фондовий ринок? Скажімо відверто, він добре розповів суть трейдингу, добре прикрасив, але і не забув про складності.

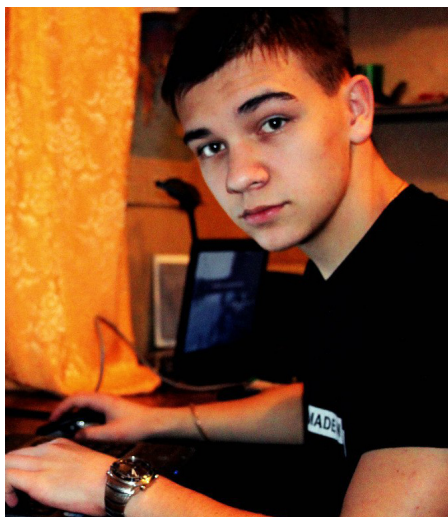
Спочатку нас зацікавило: це виглядало, як у американських фільмах з трейдерами. Відразу уявили легку роботу, де ти приходиш в офіс два рази на місяць, і посидівши пару годин, отримуєш мільйони, а потім їдеш яскраво відпочивати. Лектор нам відразу сказав що то – «кіношний» фондовий ринок, і мільйонерами стають

лише одиниці. А ці мільйони зароблені не такою легкою працею. Він зауважив, що тяжкий психологічний труд – це найголовніша річ у цієї справи, відсікаючи таким чином інтерес «випадкових людей» і тим самим зменшуючи кількість нездійснених надій людей, які прийшли за мільйонами. Розповідаючи про фондовий ринок, лектор згадав, що цей ринок жорстокий навіть до лідерів. Наприклад деякі гарні трейдери, які торгували на всіх майданчиках одночасно (фондові, товарні, Форекс) перебували в дуже важких умовах: стреси, недосипання, перевтоми, тощо. Велика кількість сучасних трейдерів працюють лише до 30 років. А все тому що на них впливає сильне психологічне навантаження, яке тягне за собою не найкращі наслідки для здоров'я та життя самого трейдера. Тому така робота підходить лише для людей з дуже сильною та стійкою психікою.

В Україні зараз починають набирати молодих фахівців-трейдерів. Відомо, що вже в трьох українських містах є відповідні контори. Трейдер з Росії запропонував тим, хто зацікавився, попрацю-

вати у них, побажав успіху новачкам фінансового бізнесу, але попередив, що продуктивність праці в ньому в рази нижче, ніж в США. Справа в тому, що кількість операцій у порівнянні зі штатами, дуже мала. Щоб увійти в цю гонку нам потрібні молоді добре підготовлені фахівці. Наприклад, чотири роки тому трейдер з вищою технічною освітою міг створити високочастотного робота і конкурувати з такими роботами як «Кіра», а тепер це неможливо. Ринок високочастотних робіт щільно зайнятий професіоналами з математичною освітою і на новачків тут не чекають.

Але виступ лектора закінчився все ж таки на позитивній ноті: «Хлопці, ви – лідери: фондовий ринок вас прийме з розпростертими обіймами!» Проте, нажаль, реальність ситуації поки що лише засмучує. До лідерів країн нам далеко, бо ми дуже молоді в цій справі, ринок на Україні тільки зародився. Але ж будемо рости і наздоганяти лідерів, щоб колись опинитися на їхньому місці. □

Левандовський Юрій, ДВНЗ
«КНЭУ им. В.Гетьмана»

Не все так легко, как кажется

множество людей надеются упрочить свое материальное положение наикратчайшим путем, надеясь, что уж в их-то случае народная мудрость не срабатывает и они смогут все-таки без труда выловить рыбку из пруда (то есть, прочитав несколько книжек с «историями успеха» якобы удачливых инвесторов или походив несколько дней на их семинары, научатся играть на фондовом рынке с большими прибылями).

Мне интересно, почему, когда перед нами маячит призрак скорого обогащения, нам напрочь отказывает логика? Почему «новообращенные» инвесторы не задумываются о том, что научиться играть (и выигрывать!) на фондовом рынке за пару месяцев изучения «теории» между делом нереально? Ведь, например, даже процесс обучения в автошколе и получения водительских прав

сейчас затягивается минимум на полгода, после чего водителю-«чайнику» надо еще ездить и ездить, чтобы научиться передвигаться по дорогам без риска для своего и чужих автомобилей (и жизней), и это при том, что по этим дорогам развешаны предупредительные знаки, оповещающие об опасных участках и прочих неожиданностях, вдоль них стоят светофоры, заставляющие хочешь не хочешь притормозить, работают регулировщики...

Получается, что езда на автомобиле более безопасна и предсказуема, чем игра на фондовом рынке. Последнюю же можно сравнить скорее с пилотированием самолета, причем с выполнением фигур высшего пилотажа. Кто-нибудь когда-нибудь слышал о недельных семинарах по овладению искусством высшего пилотажа или видел книжки на тему «Стань летчиком-испытателем в течение отпуска»? Или если бы увидел и услышал – поверил бы в то, что это возможно, или рискнул бы подняться после такого «обучения» в небо? И если бы рискнул, что бы с ним стало? Такая гипотетиче-

ская ситуация хорошо отражена в известном анекдоте. Один мужик учился управлять самолетом по публикациям в журнале. Взлетать и летать по прямой научился. Получил свежий номер журнала, сел с ним в кабину самолета, запустил двигатель, взлетел, читает: «Как ввести самолет в штопор?» Выполнил все действия, описанные в статье, и переворачивает страницу. Снова читает: «О том, как вывести самолет из штопора, читайте в следующем номере»...

А здесь пообещали всего лишь «подумать и разбогатеть» – и люди после получения «правильной финансовой» информации вкладывают свои кровные денежки – и хорошо, если только в книжки и участие в семинарах, а не в акции. То, что придется не только отдать деньги, но еще и ориентироваться в меняющемся рынке, маневрировать, быстро реагировать (и главное знать – как), из виду упускается.

В общем, мы не верим, что сможем «на пальцах» освоить премудрости пилотажа, но наш разум спит, когда нам предлагают тем же методом научиться

редной денежной реформы, знаем, что рискованно участвовать в финансовых пирамидах. На этом экономическая образованность и опыт инвестирования подавляющего большинства населения нашей страны исчерпываются. Возможно, лучше обстоят дела у тех соотечественников, кто владеет огромными состояниями? Ведь у них есть возможность пользоваться услугами самых высокооплачиваемых экономистов-профессионалов.

На Западе на человеческих слабостях деньги научились делать давно, но и народ там уже «пообстрелянный». Наше же население, в большинстве своем уже привитое от «самоучителей» по медицине и психологии, в экономическом отношении все еще очень неискушено: мы помним, что хранить деньги в сберкассе выгодно лишь до оче-

[illegible]

Максименко Катерина, редактор журналу, студентка 3 курсу ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»

Здається, вже цілу вічність триває конкурс «ЛЧИ». Оpubліковано безліч есе і репортажів. А починалось все з непевних уявлень про біржу.

Перші неспівмілі вікроки були зроблені під лозунгом «біржа? Ні, ні. Не чув...» Чим далі «в ліс», тим краще студентство почало орієнтуватись в термінології та основних механізмах гри. Це прослідковується в їх ідеях та думках, які описуються в есе. Бажання неповторності підштовхує авторів шукати нові теми, які ще не проявили себе на сторінках сайту української біржі.

Отримавши базовий набір знань «юного трейдера», деякі студенти вирішать зайнятись цікавішими для себе справами і не витрачати далі час. Інша частина, яка зацікавилась аналізом даних, системами, кореляцією, показниками... Яка ловить кайф від масиву чисел, в якому потрібно шукати тенденції та закони... Авжеж, захопитись можуть і ті, хто любить азарт та відчуття мурашок на шкірі. Адреналінових мурашок. Ти ризикуєш і не знаєш, повернеться до тебе інвестиція чи ні. Очікування, гнучкість... холод-

ний розрахунок, приправлений емоціями, для них — це комфортні умови роботи, гри, життя.

Вище перелічені характеристики про тебе? Ти зацікавився грою в «індекси та ф'ючерси» і хочеш отримати практичний досвід? Писати про теорію або дивитись за грою інших, справа, можливо, цікава, але тільки для новачка. Хоч не хоч, а піддаєшся закону еволюції і бажаєш розвиватись...

Варто спробувати себе на «передовій»?

В епоху інтернет — технологій та глобальної інтеграції кожен має таку можливість. Для цього потрібен тільки комп'ютер, стабільний Інтернет і бажання вчитись.

Так-так, ви все знаєте. Повірте, я теж час від часу так думаю. Приблизно, як і мільйони таких, як ми. Перечитавши тонни літератури та проаналізувавши сотні графіків, безумовно, ви навчаєтесь, розширюєте кругозір. До вас може прийти впевненість і синдром всезнайки. Зняти оману з ваших очей може тільки практика. Практика... і ще раз практика! Своїм тягарем вона спускала слабших вниз, сильніших випробовувала і підштовхувала вгору.

Ми живемо в час, коли маємо безліч можливостей, але не маємо на них часу. Повірте, витрачання півгодини на удосконалення бажаних навичок може дати більший ефект, ніж «просиджування штанів» в соціальній мережі.

Та, як кажуть, кожен «генеральний директор» власного життя сам вирішує, що робити і коли) Якщо хочете щось змінити, то знайте — сьогодні існує безліч способів для розвитку своїх навичок та отримання потрібної інформації. А тепер по-порядку.

1. Можливості української біржі.

Більш правильно було б написати

«можливості, які створює українська біржа». Тільки спостерігаючи за конкурсом «ЛЧИ», ми вже отримуємо досвід. Можемо переглянути статистику учасників конкурсу, порівняти їх стратегії. Допустити, що могло вплинути на успіх CPT чи на відставання від нього GRISHKO, robot_oas або rh. І чому при однаковому стартовому капіталі CPT так відірвався від суперників, які мають дуже схожі результати?

2. Універсиада.

Ти побачив помилки тих, хто грає. Знаєш, як зробити так, щоб максимізувати прибуток? Маєш свою стратегію... перевір себе! Чому ж губити талант? Студенти можуть спробувати власні сили в реальній грі, з реальними-віртуальними активами, не вкладаючи власних коштів. Непогана пропозиція, чи не так?

3. Coursera.

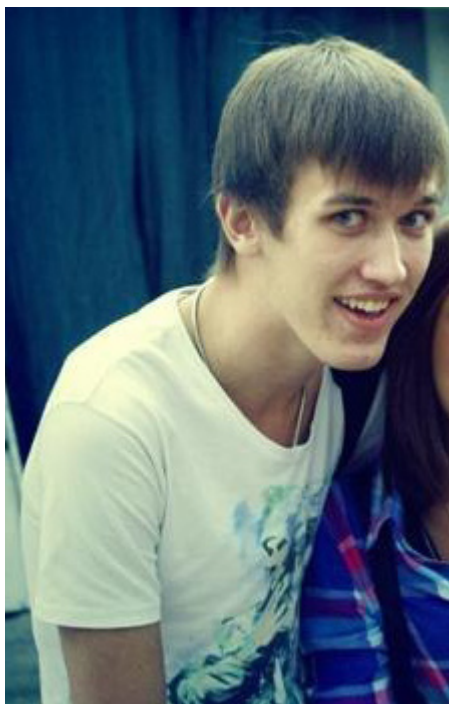
Чудовий ресурс! Онлайн курси від провідних університетів, лекції авторитетних професорів... Це безкоштовна цінність, яка доступна кожному. Вона охоплює безліч наукових напрямків, в тому числі й фінанси, трейдинг, аналіз. Будуть корисні як для тих, хто має хорошу технічну підготовку, так і для тих, хто далекий від «апроксимацій гіперболюда обертання»...

4. Вебінари

Набули широкого використання онлайн трансляції (або записи) лекцій досвідчених трейдерів, які діляться власним досвідом з новачками. В режимі онлайн вони можуть приймати рішення, пояснювати, чому діють саме так, які фактори враховують. Це класно, бо можеш відразу побачити результат дій трейдера.

Новачку відразу важко зрозуміти зміст і покликання різних графіків, які рухаються на екрані. Але, як кажуть, праця і досвід все перетруть...

Ловіть момент! □

*Овдієнко Олексій, студент
3 курса ГВУЗ "КНЭУ им.
В.Гетьмана"*

История об одном брокере

Однажды, на посиделках после трудовой недели я разговаривался одним интересным человеком, который был знаком с моим одноклассником. Парень рассказал о том, что он работает в оффшорной компании из Кипра, их офис находится возле центральных станций метро и эта компания предлагает брокерские услуги. Ну а этот знакомый работает там штатным брокером. Суть его работы в том, что он консультирует своих клиентов по покупке \ продаже активов на том рынке, который он анализирует. Выгода его работы в том, что он получает не большой процент от прибыли клиента. Проводя несколько десятков сделок за день, к концу месяца у него накапливается приличная сумма. Этот парень успевает проводить мониторинг на срочных, фондовых и даже на товарных рынках (в частности рынке нефти и топлива). Также

он упомянул, что в основном имеет дело с американскими биржами. Я у него поинтересовался: "А украинской и русской биржей ваша фирма не занимается?". На это он ответил тем, что сейчас рискованно инвестировать в активы этих бирж потому, что они «падают», цены активов бешено скачут и т.д. И для инвестирования такие биржи сейчас не интересны – уж сильно большой риск «прогореть». А украинская биржа – очень молодая и потому не стабильна.

Также он наглядно объяснил: как связаны простые процессы (типа политики, погоды) с ценой активов на разных рынках американской биржи. Ну вот пример: до выборов президента в Америке цена на золото постепенно снижалась. Как только выборы закончились и огласили результаты – так сразу график цены на золото сменил угол наклона, и началось постепенное укрепление золота на фондовом рынке. Это объясняется тем, что рынок был в ожидании возможных перемен в экономике. Еще один пример: в штате Аляска выпал снег и в связи с этим на товарном рынке начала расти цена на нефть по несколько долларов за баррель. Всё объясняется тем, что с выпадением осадков возрастает спрос на получение тепла в домах обычных жителей. Тепло в дома проводится с помощью котлов, нагревателей, гене-

раторов. Все эти механизмы работают на продуктах горения, в частности, на нефтепродуктах. Если брать конкретно за объект анализа именно нефть, то в мире цена на неё сильно зависит от количества выкачанного «чёрного золота» из земной почвы. Таким образом, если начнутся гражданские войны, политические и экономические кризисы в странах, которые добывают значительную часть нефти в мире (Саудовская Аравия, Россия, США, Иран, Мексика и т.д.), то и мировая цена значительно поднимется.

Исходя из таких примеров колебания цен, я со знакомым брокером дошли к выводу, что рост на украинской бирже цены на активы так лихорадит из-за совпадений не благоприятных процессов с ожиданием выборов, политической раскол и банальным «не сезоном». Судя по всему, именно поколению 90-х придется настраивать стабильность во всём, в том числе и на украинской бирже. Пройдут года и скорее не один десяток лет до тех пор, пока украинскую биржу перестанет так резко трясти в ответ на социальные, экономические и политические процессы. □

Нагорнова Ксения, эксперт
журнала, студентка 3 курса
ГВУЗ «КНЭУ им. В.Гетьмана»

Бездействие — испытание для трейдера

исходит своеобразный спор с рынком: «Я прав и ты пойдёшь туда, куда я захочу».

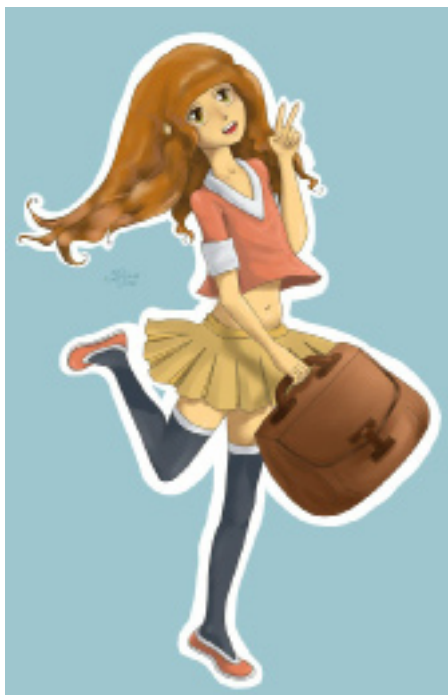
споре — это избежать самого спора. И бездействовать в этом случае нельзя!

Желание быть правым берет верх над здравым рассудком. Основной убыток от таких сделок не материальный, а психологический. «Проиграв» спор с рынком, вместо того, чтобы отдохнуть, — трейдер идёт в атаку, чтобы доказать себе свою «правоту», взять «реванш» за прошлый проигрыш. Чтобы отыграть убыток, трейдер увеличивает ставку, при чем, как правило, за счет кредитного плеча, тем самым увеличивая риски и повторяя ошибки большинства неудачников.

Для того чтоб избежать этой ошибки необходимо ещё до открытия сделки мысленно проиграть ситуацию и заранее согласиться с любым сценарием развития дальнейших событий на рынке, т.е., что сделка может быть закрыта или с прибылью или с небольшим убытком, то можно минимизировать материальные и психологические потери и избежать беспокойства. □

Вот парадокс! Когда трейдеру нужно немного подождать, когда цена придет в зону покупки, то ему не хватает терпения дождаться точки входа в рынок. А вот когда нужно действовать незамедлительно и уходить из убыточной сделки с минимальными потерями, то трейдер не может себе позволить закрыть сделку «в минус» и готов ждать сколько угодно, при этом убеждает себя в том, что скоро будет разворот рынка и сделка еще будет закрыта в ноль или с прибылью. А еще при этом минимальная цена для выхода с рынка либо не ставится вообще, либо отодвигается по мере приближения цены. И тогда сделка закрывается, когда надежда на разворот исчезает. Основная причина такой ситуации заключается в психологии трейдинга. Внутренне про-

Трейдера всегда важно понимать, что любая, даже самая надёжная стопроцентная сделка на фондовом рынке — это риск понести материальные убытки. И не соглашаться с этим нельзя! Выставляя защитный ордер формально, без осознания реальной угрозы потери средств, или постоянно отодвигая минимальную цену для выхода с рынка, трейдер попадает в психологическую ловушку, которая называется «спор с рынком». Самый простой способ победить в

Мария Китаева, редактор
журнала, студентка 3 курса
ГВУЗ «КНЭУ им. В.Гетьмана»

Об азарте и требуемой «без-эмоциональности» трейдера пишет каждый третий, но что это, в сущности, такое? Я заинтересовалась понятием азарта на рынке, и, буквально, неделю меня мучил вопрос — а есть ли в азарте позитивные стороны? Ведь негативные и так встречаются на каждом шагу - так и появилось это эссе.

Читая рекомендации о том, как быть успешным (прибыльным, удачным, профессиональным и так далее) трейдером, постоянно натыкаешься на: «трейдер не должен поддаваться эмоциям», «начинающие трейдеры слишком азартны — поэтому спускают весь свой счёт», «эмоции мешают принятию решений», все это, собственно, верно — вот только это все больно напоминает постулаты из фильма «Эквилибриум».

А меня так и не оставляла романтическая надежда найти в азарте какие-либо плюсы, так что я обратилась к современ-

Карты, деньги, два ство- ла или попросту азарт

ным источникам знаний. И вот, что гласит один такой источник:

Азарт — это эмоция, связанная с предвосхищением успеха (не обязательно адекватного реальности) в чём-либо. Как известно торговлю на бирже также называют «игрой на бирже», и игрок на рынке подвержен азарту не менее игрока в блек-джек или покер.

Что есть азарт (в моем понимании)

Азарт связан со случаем, игрой, риском, опасностью. Это чувство — веселья, предвкушения выигрыша, желания играть дальше, которое становится все больше и больше, соответственно ставки тоже возрастают, приходят все большие выигрыши, и Ты думаешь: «Надо играть пока фартит, ведь потом удача вдруг пропадёт и уже не будет возможности сорвать куш!». И что в итоге?

А в итоге, в большинстве случаев, если Ты не забрал выигрыш вовремя, не успел остановиться в нужный момент, Ты сидишь (может, даже лежишь) и постепенно понимаешь, что у Тебя было все (или, по крайней мере, много чего в руках), а Ты это упустил: неудачно поставил, не заметил реакции соперника либо какого-то сигнала от рынка, и теперь у Тебя разве что разбитое корыто на руках, и что с ним делать Ты не знаешь...

Это-то и есть главная беда от азарта — невозможность остановиться вовремя (когда останав-

ливаешься слишком поздно).

Другая же проблема — это нетерпение (когда действуешь слишком рано), иногда надо немножко лишь подождать — и все само придёт тебе в руки, либо нужная масть либо благоприятная ситуация на рынке, но нет! Ты спешишь - торопишься сделать что-либо, дабы не бездействовать, а стоило лишь чуточку потерпеть, придержать лошадей, как говорится — и было бы все чудесно. Как пример: получая прибыль от удачно закрытой позиции, начинаешь чувствовать себя всесильным, открываешь все позиции подряд в надежде на волну успеха, и тут-то начинаются неудачи. Не всегда, конечно, но в повальном большинстве случаев — не проявив выдержки и терпения, получаешь по голове. Причём больно.

Но есть же от него какая-то польза?

К сожалению, как ни посмотришь, от азарта сплошные неприятности: то Ты начинаешь зависеть от игры, то проигрываешь все деньги, то перегибаешь палку или совершаешь необдуманные действия и так далее.

Вывод: как говорит один мой друг: «Азарт, не подкреплённый удачей — глупость», а, как известно Удача — барышня капризная и в жизни лучше мыслить трезво и обдуманно, чем творить ерунду, а потом долго за это расплачиваться! □

*Чувашев Віктор, експерт дур-
налу, студент, 3 курс, КНЕУ ім.
В.Гетьмана*

Мабуть, для багатьох трейдерів прийняття рішень на фондовому ринку перетворюється на гру. Звісно, кожен сам вирішує для себе, в яку гру він грає. Проте мені фондова біржа нагадує, в першу чергу, гру в покер. Хтось може сказати, що це взагалі різні речі, і моє порівняння не має місця. Проте ідея в тому, що фондова біржа, як і гра в покер, має ті ж самі аспекти: емоції, особиста психологія та азарт. Тому давайте розглянемо, як впливають ці аспекти на людину, і ви переконаєтесь, що я маю рацію.

Емоції.

Гра в покер передбачає, перш за все, що гравець намагається проаналізувати емоції своїх супротивників. Він намагається зрозуміти їх реакцію на ситуацію. Нічого не нагадує? На перший погляд, мабуть, ні. Адже на фондовому ринку у трейдера немає противників, він діє сам по собі. Проте, як і в грі у покер, трейдер аналізує емоції, проте не людей, а рин-

ку. Тобто, ринок виступає в ролі такого собі «противника». А реакцією на ринку є зростання або спадання цін на акції. І для того, щоб зрозуміти ситуацію, передбачити можливі повороти подій, трейдер проводить технічний аналіз цін на акцій. Він користується найрізноманітнішими індикаторами: тренду, волатильності, сили ринку, інерційними, циклічними, тощо. І на основі тих сигналів, які він отримує, трейдер приймає рішення. Так само як і гравець у покер, який зрозумів із міміки обличчя супротивника, що у того, наприклад, дуже сильна карта, і йому необхідно спасувати. Проте у покері противник може блефувати. На фондовому ринку блеф, в свою чергу, проявляється тому, що навіть дуже яскраві сигнали індикаторів не можуть гарантувати 100% успіху.

Особиста психологія.

Цей фактор, на мою думку, сильніше впливає на рішення трейдера, ніж емоції. Так, отримавши сигнал, про можливий номінал карти противника, гравець намагається порівняти його із своїм, який він знає точно, та вирішує, яку ставку йому варто зробити. Так само і трейдер, визначившись із тим, яку позицію йому необхідно відкрити, вирішує, в якому розмірі доцільно її відкривати. Тут дуже сильно на трейдера впливають особисті фактори – впевненість в собі, рішучість, психологічне сприйняття ситуації, своя власна логіка поведінки. Саме

від цього фактору залежить сума грошей, яку трейдер може виграти чи програти.

Азарт.

Азарт – це також емоція, негативна емоція, яка настільки суттєва, я вважаю, що її можна розглядати як окремий фактор впливу. І в грі у покер, і на фондовому ринку, людина спокушається можливим виграшем. На жаль, не завжди цей виграш можна отримати. Тому вплив цього фактора необхідно приглушувати, зберігати холонокровність. Так гравцю необхідно зважати на те, що в деяких випадках пас та програш невеликої суми грошей кращий ніж відповідь та втрата всього або майже всього. Так само і трейдер не повинен захоплюватись зростом чи спадом цін на акції, та вміти вчасно змінити позицію, якщо він прийняв неправильне рішення, тобто мінімізувати свої збитки.

Таким чином, ви бачите, що і прийняття рішень на фондовому ринку, і гра у покер побудована на таких аспектах, як емоції, особиста психологія та азарт. Тобто головне для трейдера – це навчитися «співпрацювати» з такими аспектами і тоді, гра принесе не тільки задоволення, а й прибуток.

Makler

Дорогі читачі!

Прийміть найщиріші привітання з Новим 2013 роком! Нехай він принесе радість, нові враження, надії й оптимізм. Нехай він буде різним: яскравим і веселим, романтичним і мрійливим, вдалим і цілеспрямованим. Нехай прихід цього року буде зустрінутий з найдорожчими і близькими людьми. Нехай Новий рік стане відмінною можливістю продовжити свої успішні починання і прекрасний шанс для тих, хто вирішив почати все спочатку. Неприємні і сумні моменти нехай підуть у минуле, а найкращі і приємні спогади все життя зігрівають душу ласкавим теплом. Нехай забудуться старі образи, відкривши дорогу для нової дружби і любові. Бажання нехай збудуться, улюблена робота приносить задоволення, нові знання і звершення. Нехай зірки світять яскравіше, а сонце освітлює шлях, повний райдужних надій, радісних подій, свята і подорожей. Нехай кожна людина знайде цього року своє власне щастя, сімейну згоду і домашній затишок.

Хай живе Новий 2013 рік, і хай принесе він нам лише добро і світло!

Головний редактор:

Ліхіна Ігор

Редактори:

Китаєва Марія

Максименко Катерина

Експертна група:

Чувашев Віктор

Нагорнова Ксенія

Маштабей Вадим

Дизайн, верстка:

Ліхіна Ігор

Редакція:

КНЕУ ім. В. Гетьмана, ФІСІТ, «Комп'ютерні науки»

тел.: 095-451-71-98, 095-528-33-97

e-mail: igor.bernz@gmail.com